

9 נובמבר 2017

עקרונות מנחים ומתודולוגיה לעבודת הועדה לבדיקת פערי מחירים

מוצרי טואלטיקה

רקע

משרד הכלכלה והתעשייה פועל בשנים האחרונות לטובת הפחתת יוקר המחיה במשק באמצעות מגוון כלים ופעולות. מסקירה כלכלית שבוצעה במשרד עולה כי רמת המחירים בישראל ביחס לתוצר לנפש¹, גבוהה בכ-20% לעומת ממוצע מדינות ה-OECD. כחלק מצעדי המדיניות להתמודדות עם פערי המחירים פורסם לאחרונה צו הגנת הצרכן (סימון טובין) (סימון טובין במחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל) (הוראת שעה), התשי"ז – 2017 (להלן – הצו). הצו נועד לשקף לצרכנים מידע מהימן בדבר פערי המחירים בין ישראל למדינות נבחרות במוצרים ספציפיים ולסייע בהתנהגות צרכנית נבונה לצד הפחתת יוקר המחיה.

ניתוח רמת המחירים מבוצע בשלושה רבדים: רמת הקטגוריה, המותג והמוצר הספציפי. מסמך זה נועד לגבש קווים מנחים לעבודת הועדה המקצועית שהוקמה מתוקף הצו (להלן – הועדה) לצורך עריכת רשימה של מוצרים כאמור בסעיף 2 (ב) ו(ג) לצו.

שיקולים מנחים בבחירת הקטגוריות לבחינה

לצורך בחירת הקטגוריות להשוואה בינלאומית ובהינתן ענף הצריכה למיקוד² (לדוגמא: מוצרי מזון יבש, מוצרי מזון מן החי, טואלטיקה, ניקיון וכדומה), נדרש לבחון את הקריטריונים הבאים:

תנאי סף-

- מדדי הריכוזיות** – בהינתן מתאם בין רמת הריכוזיות ליוקר המחיה, יש לבחון את קטגוריית המוצר במדדי ריכוזיות מרכזיים (CR1,2,3 HHI) וכן את המגמות במדדים אלו לאורך מספר שנים (לדוגמא האם ישנה כניסה של שחקן חדש לשוק). ככל שהשוק ריכוזי יותר כך ההסתברות ליוקר המחיה עולה ומכאן שיש מקום לסקור השוואתית את קטגוריית המוצר. במוצרי הטואלטיקה ככל ששלושה שחקנים מחזיקים בנתח שוק העולה על 50% תוגדר קטגוריית המוצר כריכוזית.

¹ בהינתן סל צריכה מייצג, מתודולוגיית ה-OECD.

² ענפי המיקוד נגזרים מסל הצריכה של משקי הבית בישראל.

2. **מקור הייצור של מרבית המוצרים בקטגוריה** - קטגוריות מוצר מוטות יבוא מאפשרות השוואה בין מוצרים דומים ככל הניתן, ומיקוד במוצרים שאינם מיוצרים בישראל. ככל שהקטגוריה מוטות יבוא כך הנה רלוונטית יותר לעריכת ההשוואה. במוצרי טואלטיקה ככל שלמעלה ממחצית מהמותגים הנמכרים בקטגוריה מקורם ביבוא, אזי תוגדר קטגוריית המוצר כמוטות יבוא.

פרט לתנאי הסף ראשית הועדה לשקול שיקולים נוספים:

1. **מגמות מחיר בשוק המקומי** - להשלמת תמונת המצב של הקטגוריה בשוק המקומי יש לבחון את רמת המחירים לאורך זמן. ככל שרמת המחירים עולה עם השנים הקטגוריה הנה רלוונטית להשוואה.

2. **משמעות הקטגוריה לצרכן: נתח מסל הצריכה** – ככל שהיקף הצריכה החודשי בקטגוריה הנו גדול, כך חשיבותו עולה מבחינת הצרכן. כמו כן, ככל שהקטגוריה שכיחה בקרב כלל משקי הבית (מכלל עשירוני ההכנסות) כך עולה הרלוונטיות של הקטגוריה להשוואה.

3. **תמורות בענף ורפורמות ממשלתיות** - על רקע האינדיקטורים הכלכליים, יש לבחון האם ישנן תמורות משקיות בענף, או לחילופין קיימות רפורמות ממשלתיות בתחום. כחלק ממערך השיקולים יש לתת תיעדוף לענפים בהן מקודמים צעדי מדיניות קונקרטיים.

4. **שיקולים נוספים למיקוד** – בנוסף לניתוח הכלכלי הנדרש ולאנדיקציות המוצגות לעיל, ישנו מערך שיקולים נוסף אותו יש לבחון בעת בחירת המוצרים שבמיקוד, לדוגמא: שיקולי בריאות הציבור, שיקולי תעסוקה, זמינות הנתונים, כשרות, מסים, הגנת הצרכן, תחרות ומדיניות יבוא.

בעת בחירת הקטגוריות עליהן תבוצע ההשוואה הבינלאומית יש לשקול באופן מצרפי את מכלול השיקולים לעיל.

יש לציין כי המותגים והמוצרים עליהם תיערך סקירת פערי המחירים יהיו אלו אשר בשני העקרונות המצטברים הבאים:

א. מותגים ומוצרים בעלי שיעור גבוה יחסית של מחזור מכירות כספי מתוך הקטגוריה.

ב. מותגים ומוצרים ברי השוואה, מותגים בינלאומיים עבורם קיימים נתונים זמינים.

בנוסף לעקרונות לעיל תוגבל כמות המותגים בכל קטגוריה ללא יותר מחמישה מותגים והגבלת כמות המוצרים הספציפיים בכל מותג ללא יותר מחמישה מוצרים בלבד, כמו כן ככל שהמותג

הנו משמעותי יותר מבחינת נתח שוק כך כמות המוצרים הנבחרת תחת אותו מותג תהיה גדולה יותר.

פערי המחירים

בחירת המוצרים אשר ייבחנו במסגרת הועדה תכלול את מערך השיקולים הבא:

א. **בדיקת פערי המחירים** – הוועדה תבחן מבין המוצרים שנמצא כי עומדים בתנאי ובשיקולים כפי שפורט עד כה, האם מתקיים פער מחירים ביחס למדינות ההשוואה, וככלל המוצרים בהם נמצא פערי מחירים גבוהים מ - 20% יכללו בתקנות, זאת מתוך רציונל כי פערי המחירים בין ישראל למוצא מדינות OECD ביחס לתוצר לנפש מתוקן PPP עומדים על 19%. יודגש כי תנאי זה מתייחס לרמת המוצר ולא לקטגוריה, שכן ייתכנו פערים נמוכים יותר ברמת הקטגוריה אולם גבוהים משיעור זה ברמת מותג ומוצר. את פערי המחירים נבחן בשתי שיטות חישוב: האחת כמרחק מקו הרגרסיה – במידה ומשתנה התוצר לנפש נמצא כמשתנה מסביר, אזי הפער יחושב כמרחק מקו הרגרסיה. בהינתן שמשתנה התוצר לנפש אינו נמצא כמסביר, יחושב הפער בשיטת החישוב השנייה – ממוצע פשוט.

ב. **בדיקת נתחי שוק** – הוועדה תבחן אילו מוצרים הנם בעלי נתחי שוק משמעותי.

ג. **מספר המדינות** – המוצרים שייכללו ברשימה הנם מוצרים בהם זוהו פערי מחירים ונתחי שוק משמעותיים יחסית. במקרים בהם נתח השוק והפערים דומים יינתן משקל גם למספר מדינות ההשוואה (ראה נספח ב'). תינתן עדיפות למוצרים בהם יש מספר מדינות רב יותר להשוואת המוצר.

היבטים טכניים

א. **הפער המחושב** – פערי המחירים יחושבו על פי ממוצע פשוט או שקלול הפער בין המחיר החזוי בהינתן רמת התוצר לנפש מתואם PPP (ממשוואת הרגרסיה) למחיר בפועל. סוכם כי יש לבחון את שתי שיטות החישוב וכי במידה ואכן משתנה התוצר לנפש נמצא כמשתנה מסביר קרי, קו המגמה הנו בשיפוע ולא אופקי, אזי הפער יחושב כמרחק מקו הרגרסיה, בהינתן שמשתנה התוצר לנפש אינו נמצא כמסביר, יחושב הפער במונחי ממוצע פשוט.

ב. **מדינות ההשוואה** – בהתאם לנספח מתודולוגיה לבחירת מדינות ההשוואה (מצ"ב), ישנן 21 מדינות ברות השוואה לישראל בהיבטי יוקר המחיה, על הניתוח ברמת הקטגוריה לכלול לא פחות מ-10 מדינות מהרשימה המצוינת על פי שיקולים מקצועיים של הוועדה, יודגש כי בהשוואה ברמת המוצר במרבית המקרים, מספר המדינות המאפשרות השוואה יהיה קטן יותר.



לאחר גיבוש הרשימה הראשונית כאמור בסעיף 2 לצו, תמליץ הועדה לשר על רשימה של מוצרים אשר בנוסף לכל האמור לעיל, מתקיים לגביהם פער מחירים לא הוגן לצרכן בישראל בהתאם לאמות המידה לפער מחירים לא הוגן בישראל במוצרי טואלטיקה ופארמה כפי שהוגדרו על ידי הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.

צו הגנת הצרכן (סימון טובין במחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל) (הוראת שעה), התשע"ז - 2017

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 17(ב) ו- 37 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981³ (להלן – החוק), בהתייעצות עם הממונה על הגנת הצרכן והסחר הוגן לפי סעיף 37(א1) לחוק, אני מצווה לאמור:

1. הגדרות
 - בצו זה –
 - "הוועדה" – הוועדה שמונתה לפי סעיף 2(א);
 - "מחוץ לישראל" – למעט האזור כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו – 1976⁴;
 - "המשרד" – משרד הכלכלה והתעשייה;
 - טובין – הטובין המנויים בתוספת;
 - "עוסק" – קמעונאי גדול כהגדרתו בסעיף 2 או 29, לפי העניין, לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד - 2014⁵;
 - "הרשות" – הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן.
2. הוועדה
 - (א) השר ימנה ועדה לבדיקת פערי מחירים שחבריה הם כמפורט להלן ובלבד ששניים לפחות מתוכם הם בעלי השכלה בכלכלה או במינהל עסקים:
 - (1) המנהל הכללי של המשרד;
 - (2) שני עובדי המשרד;
 - (3) הממונה;
 - (4) עובד הרשות.
 - (ב) הוועדה תערוך רשימה של טובין הנמכרים בישראל ובמדינות מסוימות מחוץ לישראל ואת ומחיריהם הממוצע במדינות אלה שנתקיימו בהם כל אלה:

- (1) הם בעלי נתח יבוא משמעותי, בנסיבות העניין, בקטגורית הטובין שאליה הם משתייכים;
- (2) קיימת לגביהם ריכוזיות גבוהה בשוק בישראל.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

⁴ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁵ ס"ח התשע"ד, 438.

(ג) בנוסף לאמור בסעיף קטן (ב) רשאית הוועדה לשקול את השיקולים האלה:

(1) נתח הטובין בסל הצריכה, לרבות התפלגות הצריכה לפי סוגי אוכלוסיות;

(2) מחירי הטובין והתנודתיות שלהם לאורך זמן;

(3) פער מחירים ממוצע בין מחיר הטובין בישראל ומחיר הטובין במדינות מחוץ לישראל;

(4) מאפיינים שעשויים להשליך על פערי המחיר בין מחיר הטובין בישראל למחיר הטובין במדינות מחוץ לישראל ובכלל זה תעסוקה, כשרות, מסים, עלויות רגולציה, תחרות ומדיניות יבוא.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (ב) ו – (ג), הוועדה רשאית, אם מצאה שהדבר נחוץ, להתייעץ עם הממונה על הגבלים עסקיים, שמונה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988⁶, בנוגע להתקיימות המאפיין האמור בסעיף קטן (ב)(2); בנוסף, רשאית הוועדה להתייעץ בנוגע להתקיימות השיקולים כאמור עם כל גורם שתמצא לנכון.

3. (א) המלצת הוועדה והחלטת השר
הוועדה תמליץ לשר, מתוך הרשימה שערכה לפי סעיף 2 על טובין שמתקיים לגביהם פער מחירים לא הוגן לצרכן בישראל, לפי אמות מידה שגיבשה הרשות לעניין זה ושפורסמו באתר האינטרנט של הרשות; ההמלצה תכלול את מחיריהם הממוצע של הטובין במדינות מחוץ לישראל, בשקלים חדשים.

(ב) השר יקבע בתוספת, על סמך המלצת הוועדה או מיוזמתו, טובין שעליהם יחול צו זה (להלן – רשימת הטובין) בציון מחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל בשקלים חדשים, השער היציג שלפיו הומר המחיר הממוצע לשקלים חדשים וכן מועד פרסום השער היציג.

4. (א) עדכון ופרסום רשימת הטובין
אחת לרבעון יעדכן השר את רשימת הטובין שבתוספת אם קיים צורך בכך; תחילת העדכון תהיה לפי האמור בסעיף קטן (ב).

⁶ ח"ח התשמ"ח, עמ' 128

(ב) בנוסף לעדכון ברשומות תפורסם באתר האינטרנט של הרשות הודעה על רשימת הטובין המעודכנת (להלן – הודעה באתר) ביום העסקים הראשון של הרבעון; לא פורסם העדכון ברשומות ביום העסקים הראשון של הרבעון, יצוין בהודעה באתר, כי העדכון טרם פורסם ברשומות וכי הוא צפוי להתפרסם; בכל אחד מן המקרים האמורים, תחילתו של העדכון ברשומות תהיה חמישה ימי עסקים מיום פרסומו ברשומות.

חובת סימון 5. (א) עוסק המוכר טובין המנויים בתוספת יסמן את מחיריהם של מחירי הממוצע במדינות מחוץ לישראל, באמצעות שלט שיוצמד לטובין מחוץ לישראל שאליו מוצעים הטובין למכירה ומתקיימים בו כל אלה:

(1) כותרת השלט תהיה "מחיר ממוצע של _____ בשקלים חדשים במדינות שנבדקו מחוץ לישראל", תוך ציון מפורש של שם הטובין והברקוד שלו בישראל;

(2) האותיות והספרות על גבי השלט יהיו ברורות וקריאות ובצבע שונה מצבע הרקע שעליו הן מופיעות, באופן שהצרכן יוכל להבין את האמור בו.

(ב) מבלי לגרוע מסעיף קטן (א), עוסק המציע למכירה את הטובין בשיווק מרחוק, כהגדרתו בסעיף 14ג(ו) לחוק, יסמן בסמוך להצגת הטובין, באופן בולט לעין ובאותיות וספרות ברורות וקריאות, את מחיריהם הממוצע במדינות שנבדקו מחוץ לישראל; סימון זה יהיה מובחן ממחיר הטובין בישראל, כפי שמציגו העוסק.

(ג) עודכנה רשימת הטובין שבתוספת, יעדכן העוסק את השלט לא יאוחר מחמישה ימי עסקים מיום פרסום עדכון התוספת ברשומות.

תחילה 6. תחילתו של סעיף 5 חמישה ימי עסקים מיום פרסום רשימת הטובין הראשונה בתוספת לצו.

תוקף 7. תוקפו של צו זה לשלוש שנים.

הוראת מעבר 8. על אף האמור בסעיף 4 (א), רשימת הטובין הראשונה שלאחר פרסומו של צו זה יכול שתפורסם במהלך הרבעון שבו פורסם הצו.

תוספת

(סעיפים 1, 3(ב), 4, 5(א) ו-6(ג))

רשימת טובין

_____, התשע"ז (_____, 2017)

(חמ_5491-3)

אלי כהן

שר הכלכלה והתעשייה

דברי הסבר

רקע כללי משרד הכלכלה והתעשייה, פועל בשנים האחרונות לטובת הפחתת יוקר המחייה במשק באמצעות מגוון כלים ופעולות. מסקירה כללית שבוצעה במשרד עולה כי רמת המחירים בישראל ביחס לתוצר לנפש (בהינתן סל צריכה מייצג – מתודולוגיה של ה – OECD), גבוהה בכ – 20% לעומת ממוצע מדינות ה – OECD.

על מנת להתמודד עם סוגיה זו ולגבש צעדי מדיניות אופרטיביים, נדרש ליצור תשתית מידע ונתונים אשר יאפשרו זיהוי מגמות ותופעות לטובת מענה ממוקד ויעיל. חלק אינטגרלי מפעילות זו כולל בחינת נתונים ומגמות במשק הישראלי ובהשוואה בינלאומית.

אשר על כן מטרת הצו היא להציג לצרכן במועד הרכישה את העלויות של טובין הנמכרים במחיר גבוה, יחסית למדינות אחרות במטרה לשקף מחירים אלו בעת שיקולי הרכישה.

לסעיף 2 המוצע לצורך בחירת המוצרים עליהם יחול הצו יוכן דין וחשבון על ידי ועדה שתוקם לצורך כך ובו נתונים בסיסיים אודות מחיר הטובין. הדין וחשבון יאפשר לזהות טובין, אשר נמכרים גם במדינות אחרות, שלגביהם קיימת ריכוזיות בשוק המקומי ופער מחירים משמעותי בהשוואה למחיר של אותם טובין במדינות ברות השוואה. הוועדה רשאית להתייעץ עם כל גורם שתמצא לנכון ועם הרשות להגבלים עסקיים בפרט בנוגע לריכוזיות המוצר בישראל.

לסעיף 3 המוצע הוועדה תגיש את המלצותיה לשר באשר לטובין עליהם יש להחיל את הוראות הצו. לאחר מכן השר יחליט, על סמך החלטת הוועדה, על רשימת טובין שנמצאו בהם פערי מחירים לא הוגנים, לעומת מחיריהם הממוצע במדינות מחוץ לישראל.

לסעיף 4 המוצע רשימת הטובין תפורסם ברשומות וכן באתר הרשות והיא תתעדכן אחת לרבעון ככל שיחול שינוי בהחלטת השר.

לסעיף 5 המוצע כדי שמחירי אותם מוצרים במדינות מחוץ לישראל יובאו לידיעת הצרכן, מוצע לחייב את העוסק בסימון אותם טובין שנבחרו ברשימה. הסימון יהיה במצורף לטובין ובמקרה דנן – על גבי שלט שיוצמד למדף עליהם מונחים הטובין. עוסק לעניין זה הוא קמעונאי גדול כהגדרתו בחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד – 2014.

אשר על כן, עוסק המוכר את המוצרים שברשימת הטובין יסמן את המוצר במחיריהם במדינות מחוץ לישראל, בשלט שיוצמד למדף, עליו מונח המוצר. על גבי השלט יכתוב העוסק את מחיריהם הממוצע מחוץ לישראל, כפי שמצוין ברשימת הטובין עליהם החליט השר. השלט יהיה ברור, תהיה לו כותרת ברורה והוא יציין במפורש את שם המוצר והברקוד שלו לגבי מתקיים הגילוי בדבר מחירו במדינות מחוץ לישראל.

זאת ועוד, מוצע לקבוע כי באתר מכר מקוון יחויב העוסק לסמן, בסמוך לאותו מוצר את מחיריהם במדינות מחוץ לישראל. יחד עם זאת סימון זה יהיה מובחן ממחירו של המוצר בישראל וזאת כדי למנוע בלבול בקרב הצרכנים בדבר המחיר האמיתי של המוצר.

נספח ב' - מתודולוגיית בחירת מדינות ההשוואה בהיבטי יוקר המחיה

רקע

משרד הכלכלה והתעשייה פועל בשנים האחרונות לטובת הפחתת יוקר המחיה במשק באמצעות מגוון כלים ופעולות. מסקירה כלכלית שבוצעה במשרד עולה כי רמת המחירים בישראל ביחס לתוצר לנפש, גבוהה בכ-20% לעומת ממוצע מדינות ה-OECD. על מנת להתמודד עם סוגיה זו ולגבש צעדי מדיניות אופרטיביים נדרש ליצור תשתית מידע ונתונים אשר יאפשרו זיהוי מגמות ותופעות לטובת מענה ממוקד ויעיל.

מסמך זה עוסק במתודולוגיית בחירת מדינות ההשוואה, תוך אפיון הפרמטרים הנבחרים.

עקרונות מרכזיים בבחירת מדינות ההשוואה

- מגוון רחב של מדינות בעלות מאפיינים דומים לישראל - על המדגם לכלול מגוון מדינות שיאפשר לבחון את השפעתם של המאפיינים השונים על רמת המחירים: (לדוגמה, גודל האוכלוסייה, רמת פיתוח כלכלי, רמת ריכוזיות בשווקים ומאפיינים גיאוגרפיים כגון מדינות אי).
- שווקים דומים בהיבטי מוצר – בבחינה של מוצרים מוטי יבוא רצוי לבחון מדינות המשווקות מותגים זהים או דומים למותגים המשווקים בשוק המקומי. השוואת מותגים ומוצרים דומים תאפשר נטרול שונות בשל מאפייני מוצר.
- זמינות הנתונים – מרכיב מכריע בבחירת המדינות הנו רמת זמינותם של הנתונים בקטגוריות המוצרים השונות. במקרים מסוימים ייתכן וקיים קושי אובייקטיבי בקבלת הנתונים ממדינות מסוימות או עבור מוצרים מסוימים באופן שכמובן משפיע על בחירת המדינה כיעד להשוואה.

פרמטרים לבחירת מדינות ההשוואה

- להלן הפרמטרים שנבחרו מתוך רציונל כי הנם בעלי השפעה צפויה על רמת המחירים במדינה:
- תמ"ג לנפש – המדד המקובל והנפוץ ביותר המייצג את רמת הפיתוח הכלכלית של המדינה.
- שווי כח הקניה – מדד המשקף את רמת המחירים במדינה ואת כח הקנייה הריאלי של תושביה.

- גודל האוכלוסייה – מדד המייצג את גודל השוק ואת ההשפעה הצפויה של יתרון לגודל.
- פתיחות למסחר – מדד המשקף את רמת הפתיחות של המשק לייבוא ולתחרות בינ"ל במוצרים עבור כל פרמטר נמדד מרחק סטיות התקן של המדינות השונות ביחס לישראל, גיבוש מספר מדינות ההשוואה הנו תלוי תקציב תוך בחירת מדינות בהן סכום סטיות התקן הנו הקטן ביותר ביחס לישראל. זאת ועוד, בגיבוש הרשימה נלקחו פרמטרים נוספים: רמת אי השוויון במדינה, גיוון מטבע, ייצוג כלכלות גדולות בעלות מגוון מוצרים שיאפשרו השוואת מוצרים ספציפיים לישראל וכד'. במקומות בהם מספר מדינות קיבלו ניקוד דומה התיעדוף בוצע תוך התייחסות לשיקולים הנוספים לעיל.

פירוט הפרמטרים שנבחרו להשוואת המדינות והתוצאות שהתקבלו:

- תמ"ג לנפש מותאם כח קנייה – המדד המקובל להשוואה בין רמת ההתפתחות הכלכלית של המדינות הוא תמ"ג לנפש מותאם כוח קנייה, מדד זה לוקח בחשבון את התמ"ג לנפש ואת רמת המחירים במדינה. תוצר מקומי גולמי משמש לרוב כאינדיקציה לרמת הפיתוח הכלכלי והעושר של המדינה. עם זאת, מדד זה מתעלם מהשפעת רמת המחירים במדינות מפני שלרוב במדינות עם תמ"ג גבוה שבהן רמת השכר והעושר הנומינאלי גבוהות יותר, גם רמת המחירים גבוהה יותר באופן שמצמצם את כוח הקנייה של הפרט. חישוב תמ"ג לנפש מותאם PPP מאפשר לבחון את רמת הפיתוח הכלכלי באופן שמתחשב ברמת המחירים בכל מדינה (לרוב מוביל לצמצום פערים בין מדינות מבחינת השוואת התמ"ג).
- שווי כוח הקנייה (PPP) – שווי כח קנייה הוא מדד כלכלי שמטרתו להציג את המחיר הריאלי של מוצרים ושירותים זהים במדינות שונות בעולם, ולהמחיש את כוח הקנייה של הצרכן. זהו מדד אלטרנטיבי ומדויק יותר ביחס למדד שערי החליפין למטבעות, המשקפים רק את היחס ביניהם בשוק המט"ח ולא את כוח הקנייה האמיתי.
- גודל אוכלוסייה – גודל אוכלוסייה הוא מדד המשקף באופן כללי את מאפייני המדינה ואת גודל השוק הכלכלי.
- פתיחות למסחר – מדד הפתיחות למסחר נועד לזהות שווקים דומים בהיבטי מסחר בינלאומי ורמת הנגישות של המדינה לשווקים הגלובאליים. המדד מחושב באמצעות חלוקת סך היצוא והייבוא בתוצר. המסחר הבינלאומי נוטה להיות בעל חשיבות רבה יותר עבור מדינות קטנות המוקפות בשכנות בעלות מסחר פתוח. לעומת זאת, במדינות גדולות יחסית, המספקות לעצמן

את רוב הסחורות והשירותים או מדינות יחסית מבודדות מבחינה גיאוגרפית, החייבות בהוצאות הובלה גבוהות המסחר הבינ"ל צפוי להיות מצומצם יותר. המדד מייצג את משקלו של המסחר הבינלאומי בכלכלת המשק. המדד מצביע על דרגת התלות של יצרנים מקומיים בייבוא חומרי גלם משווקים בחו"ל ועל התלות של הביקושים המקומיים בייבוא סחורות ושירותים.

דירוג	רשימה סופית – 22 מדינות	הסבר
1	ניו זילנד	נמצאו כמדינות בעלות מאפיינים דומים לישראל בשקלול הפרמטרים לעיל.
2	שבדיה	
3	אוסטרליה	
4	דנמרק	
5	יוון	
6	פורטוגל	
7	אנגליה	
8	אוסטריה	
9	צרפת	
10	ספרד	
11	איטליה	
12	קנדה	
13	הולנד	
14	סלובניה	
15	צ'כיה	
16	דרום קוריאה	מדינה דומה לישראל במאפיינים שאינם בהכרח בפרמטרים הנבחרים - בעיה בטחונית, מבודדת ובנוסף המדינה היחידה של אסיה בהשוואה
17	גרמניה	מדינת אירופית בולטת - מדינת ייחוס
18	ארה"ב	גודל המדינה מאפשר זיהוי מדויק של מוצרים ומותגים.

מדינות OECD דומות לישראל גם במאפיין האי שוויון ובעלות תמ"ג נמוך יחסית.	19	אסטוניה
	20	לטביה
מדינות דומות לישראל גם במאפיין האי שוויון ובעלות תמ"ג נמוך יחסית.	21	רומניה
	22	בולגריה

נספח ג' - הגדרות

במסמך זה-

"ענף"- תחום, נושא. לדוגמא טואלטיקה וניקיון, מזון מן החי, מזון לא מן החי.

"קטגוריה"- תת ענף : סוג, מין, סדרה. לדוגמא משחות שיניים, דאודורנט נשים, דגני בוקר.

"מותג"- סדרת מוצרים הניתנים לזיהוי בקלות באמצעות שם, אריזה, צבע וכדומה ; ברנד. לדוגמא

.GILLETTE ,DOVE ,COLGATE

"מוצר ספציפי"- סחורה או שירות שיש להם שווי כספי. לדוגמא דאודורנט Gillette Arctic Ice.